

**ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА, КРИМІНОЛОГІЇ
ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА**

НІКОЛАЄНКО Т. Б.,

кандидат юридичних наук, доцент, докторант
(Національна академія Державної
прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького)

УДК 343.818+343.842

**КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИЙ СКЛАДНИК СИСТЕМИ ВІЙСЬКОВОЇ ЮСТИЦІЇ
В УКРАЇНІ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ**

У статті досліджено питання доцільності створення в Україні єдиного органу, який би забезпечував правопорядок серед військовослужбовців усіх військових формувань і правоохоронних органів спеціального призначення. Подано пропозиції щодо нормативного врегулювання його правового статусу, виконання функцій і відповідної юрисдикції.

Ключові слова: *Військова поліція, Служба правопорядку, пенітенціарні функції, реформування системи кримінальної юстиції, військова юстиція.*

В статье исследованы вопросы целесообразности создания в Украине единого органа, который бы обеспечивал правопорядок среди военнослужащих всех воинских формирований и правоохранительных органов специального назначения. Внесены рекомендации относительно нормативного урегулирования его правового статуса, выполнения функций и соответствующей юрисдикции.

Ключевые слова: *Военная полиция, Служба правопорядка, пенитенциарные функции, реформирование системы уголовной юстиции, военная юстиция.*

The issues of practicability of creation in Ukraine a single body ensuring public order among the military of all military formations and law-enforcement agencies for special operations have been researched in the article. The suggestions on standard regulation of its legal status, performing duties and proper jurisdiction have been defined.

Key words: *Military police, Public Order Service, penitentiary functions, criminal justice system restructuring, military justice.*

Вступ. Ефективність виконання кримінальних покарань, пов'язаних із ізоляцією засуджених, неможлива без дослідження нормативно-правового забезпечення діяльності суб'єктів його виконання. Відповідно до чинного Кримінально-виконавчого кодексу України, виконання покарань, пов'язаних з ізоляцією військовослужбовців, покладено на Військову службу правопорядку у Збройних Силах України (далі – Служба правопорядку) та дисциплінарний батальйон.

Докорінні зміни в соціально-політичних, воєнно-політичних умовах життя суспільства й держави, окупація частини території України, військова агресія з боку Російської Федерації; активізація діяльності незаконно створених воєнізованих, терористичних організацій зумовили необхідність реформування органів військового управління Збройних Сил України та інших складників сил оборони, системи органів державної влади, органів та установ виконання покарань, які б повною мірою відповідали новим суспільним відносинам, що склалися в Україні. Одним із пріоритетних напрямів визначено реформування в системі національної безпеки та оборони зі створенням цілісної системи військової юстиції. У країні, яка перебуває в режимі фактичної війни, як зазначив Головний військовий прокурор України А. Матіос, має бути єдина система органів військової юстиції [1]. Цілісність триади правопорядку, нагляду та правосуддя як беззаперечного складника забезпечення належного стану бойової готовності, підтримання внутрішньої дисципліни, забезпечення ефективного й надійного виконання обов'язків, недопущення зловживання військовою силою має бути основою військової юстиції.

Першими кроками в цьому напрямі стало відродження військової прокуратури, визначення необхідності реформування Служби правопорядку та реанімування судової влади. Затверджена Указом Президента від 08.04.2008 Концепція реформування кримінальної юстиції України визначила, що невідповідність чинної системи кримінальної юстиції новим суспільним відносинам, що склалися в Україні, незабезпеченість належного стану правопорядку, ефективного захисту осіб, суспільства й держави від небезпечних посягань на соціальні цінності, права та законні інтереси, а також докорінні зміни сьогоденного життя суспільства й держави створили передумови для її реформування [2]. Поклавши в основу багатовікові національні традиції правотворення та судівництва, положення вітчизняного права, які пройшли перевірку часом і виправдані практикою, прогресивні інститути правових систем держав Європейського Союзу, норм міжнародного права, Концепція визначила зміст і напрями реформування кримінальної юстиції України, зокрема Служби правопорядку.

Дослідженню питань правового регулювання організації діяльності органу, який би забезпечував комплексність правового регулювання забезпечення військової дисципліни, неодноразово присвячувались праці О. Котляренка, М. Матіоса, М. Хавронюка, В. Шамрая, В. Щербатих та ін.

Проте відсутність законодавчого підтримання існування цілісної системи військової юстиції органом, який би забезпечував правопорядок серед військовослужбовців усіх військових формувань і правоохоронних органів спеціального призначення, потребує рішучих кроків і відповідної активізації наукових досліджень.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження нормативно-правового регулювання діяльності цілісного суб'єкта виконання покарань, пов'язаних із ізоляцією особи військовослужбовця, комплексністю виконання функцій щодо військовослужбовців усіх військових формувань і правоохоронних органів спеціального призначення в системі військової юстиції.

Результати дослідження. Питання стосовно створення єдиного органу щодо зміцнення правопорядку у військах, посилення боротьби зі злочинністю й іншими правопорушеннями серед військовослужбовців порушувалося неодноразово. Так, у 1993 р. був розроблений проект Закону України про військову міліцію в складі Збройних Сил України (далі – ЗСУ). Його положення викликали окремі питання стосовно концептуального статусу органу, його основних функцій, повноважень, підпорядкованості, єдності правового забезпечення щодо різних військових формувань тощо [3]. Відсутність чіткості визначення статусу військової міліції впливала на єдність правового забезпечення щодо ЗСУ й інших військових формувань. Повна залежність новоствореного органу від командного складу викликала сумніви щодо ефективності виконання ним функціональних завдань і дотримання законності забезпечення військової дисципліни в ЗСУ. Урегульоване нормативне визначення забезпечення військової дисципліни в ЗСУ силами командирів і начальників відповідних структур військових формувань вступало у відкритий правовий дисбаланс із запропонованим положенням. Відповідно, у такій редакції Законопроект не знайшов подальшого розвитку.

Із розбудовою нової держави, прийняттям Конституції України питання забезпечення національної безпеки постають у своїй актуальності. Складна криміногенна ситуація, зростання рівня злочинності серед військовослужбовців, низький рівень мотивації щодо проходження військової служби, наявність численних недоліків режиму правопорядку, дисципліни у сфері організації військової служби, руйнування загального бойового потенціалу ЗСУ й інших військових формувань потребувало кардинальних дій щодо наведення статутного порядку у військах. Тодішній Президент України Леонід Кучма зазначив, що через складну криміногенну ситуацію необхідно зосередити особливу увагу на питаннях запобігання правопорушенням серед військовослужбовців. Для забезпечення статутного правопорядку доцільно повернутися до питання створення військової поліції. Але, як і раніше, ці заклики залишили на рівні декларативних норм.

Водночас серед учених науковий інтерес до проблеми забезпечення військової дисципліни відзначався певною активацією. Так, В. Шамрай зазначав, що до закінчення перехідного періоду необхідно створити відповідний орган – військову міліцію, який би здійснював нагляд за законністю у військових формуваннях [4]. На думку В. Щербатих, нарізла необхідність створення міжвідомчого державного правоохоронного органу – військової поліції України, який би призначався для захисту життя, здоров'я, прав і законних інтересів військовослужбовців та інших громадян, озброєння, майна та фінансів Воєнної організації України від протиправних зазіхань, припинення й розкриття злочинів у ЗСУ та інших військових формуваннях [5]. Але, на жаль, на базі ґрунтовних наукових досліджень нормативне врегулювання існування військової міліції не знайшло свого правового завершення. Серед причини нерезультативності, як відзначав В. Щербатих, – намагання досягти мети шляхом напрацювань робочої групи лише з числа офіцерів Міністерства оборони України, націленість на створення військової міліції в лавах лише оборонного відомства, недостатня глибинність науково-теоретичного осмислення пов'язаних із цим проблем, відсутність належного координування зусиль із фахівцями державних правоохоронних органів і державних органів, які мали у своєму складі військові форму-

вання, тощо. В умовах адміністративної реформи та необхідності реалізації державної програми розбудови професійних ЗСУ до 2015 р. накопилися й негативні фактори, які утворили передумови створення військової поліції України [6].

Суттєвим проривом у створенні такого органу стало започаткування у 2002 р. єдиного відомчого спеціалізованого правоохоронного формування для забезпечення правопорядку й військової дисципліни в ЗСУ – Військової служби правопорядку в Збройних Силах України. В однойменному Законі Службу правопорядку визначено як спеціальне правоохоронне формування у складі ЗСУ, призначене для забезпечення правопорядку й військової дисципліни серед військовослужбовців ЗСУ; для запобігання злочинам, іншим правопорушенням у ЗСУ, їх розкриття і припинення; для захисту життя, здоров'я, прав і законних інтересів військовослужбовців, військовозобов'язаних під час проходження ними зборів під загальним керівництвом Міністра оборони України через начальника Генерального штабу [7]. Але його положення стосувалися вирішення проблем боротьби зі злочинністю, корупцією лише щодо ЗСУ. Тому задля зміцнення морально-психологічного стану особового складу, забезпечення законності, правопорядку й військової дисципліни не лише в ЗСУ, а й в інших військових формуваннях Кабінету Міністрів України було доручено розроблення змін до Закону щодо розширення повноважень цієї служби на всі військові формування України [8]. Проте, як показує історія розвитку цього питання, результат не мав свого вирішення.

Із затвердженням у 2008 р. Концепції реформування кримінальної юстиції України в межах реформування органів кримінальної юстиції питання Служби правопорядку згадуються в аспекті реформування її у Військову поліцію. Зміни у воєнно-політичній ситуації державі, Революція гідності, проведення АТО на Сході держави, шалене зростання рівня військової злочинності змусили повернутися до питання створення Військової поліції. У 2015 р. народними депутатами України В. Королем і М. Паламарчуком було подано проект Закону України «Про військову поліцію». З урахуванням досвіду попередніх законопроектів, вимог сучасності щодо необхідності реформування системи національної безпеки та оборони, ЗСУ, інших військових формувань України, підтримання військової дисципліни та правопорядку, забезпечення безпеки й незалежності держави положення Закону відзначалися доволі прогресивними аспектами.

Її правовий статус визначено як військового правоохоронного формування під загальним керівництвом Міністра оборони України.

У межах компетенції її повноваження поширюються на всі військові формування (ЗСУ, правоохоронні органи спеціального призначення, інші військові формування).

Завдання за основним призначенням викладено цілісно, від запобігання вчиненню, виявлення і припинення злочинів та інших правопорушень; проведення досудового розслідування; проведення оперативно-розшукової діяльності до виконання рішень про тримання військовослужбовців на гауптвахті; забезпечення виконання кримінального покарання у вигляді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців тощо [9].

Водночас окремі положення Законопроекту є доволі суперечливими.

Як указано у висновку Головного науково-експертного управління Верховної Ради України, основні зауваження стосуються правового статусу Військової поліції, правової регламентації її правоохоронної діяльності для оборонного відомства та його керівництва, дисбалансу понятійного апарату тощо [10].

Пропонуючи статус Військової поліції як військового правоохоронного формування, ініціатори Законопроекту не врахували узгодженості цього статусу з положеннями чинного законодавства. Відповідно до ст. 1 Закону України «Про оборону України», військове формування є сукупністю військових з'єднань і частин, органів управління ними (які комплектуються військовослужбовцями), призначених для оборони України, захисту її суверенітету, державної незалежності й національних інтересів, територіальної цілісності й недоторканності в разі збройної агресії, збройного конфлікту чи загрози нападу шляхом безпосереднього ведення воєнних (бойових) дій [11]. Правоохоронні органи – це державні органи, що здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції [12, ст. 1]. Останні уповноважені обмежувати певні права і свободи людини для забезпечення виконання покладених повноважень. На військові формування обмеження прав і свобод людини не передбачені. Відповідно, формулювання правового статусу Військової поліції як військового та правоохоронного формування викликає питання щодо його законності.

Окрім того, з огляду на завдання щодо тримання військовослужбовців на гауптвахті, забезпечення виконання кримінального покарання у вигляді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців, правовий статус Військової поліції вступає в колізію й із Концепцією реформування кримінальної юстиції України. Згідно з останньою, функціонування системи виконання кримінальних покарань має здійснюватися демілітаризованою державною кримінально-виконавчою службою у сфері відання *Міністерства юстиції України* [13]. Передача Державної кримінально-ви-

конавчої служби України у сферу відання Міністерства юстиції, як зазначав тодішній міністр юстиції Олександр Лавринович, є одним із рішучих кроків виконання зобов'язань, узятих на себе Україною під час вступу до Ради Європи [14].

З метою подальшої оптимізації системи управління Державної кримінально-виконавчої служби України схвалені Концепція Державної цільової програми реформування Державної кримінально-виконавчої служби на період до 2017 р. [15] і Державна цільова програма реформування Державної кримінально-виконавчої служби на 2013–2017 рр. Але такі позитивні кроки були перервані шляхом дострокового їх припинення задля наступної оптимізації, тільки уже бюджетних коштів [16]. Відповідно, на початок 2017 р., після завершення дії Концепції реформування кримінальної юстиції України, припинення дії інших документів щодо реформування Державної кримінально-виконавчої служби, ми знову залишилися на вихідних позиціях.

Але питання відповідності правового статусу Військової поліції залишається відкритим. Згідно з ч. 3 ст. 5 Законопроекту, загальне керівництво Військовою поліцією, а також керівництво нею з питань виконання правоохоронних завдань і функцій здійснює Міністр оборони України [10].

Наявність військового підпорядкування в існуванні Військової юстиції як військового формування з єдиною системою органів і військових частин є необхідною умовою. Проте існування такої ідеї має доволі суперечливий характер.

З урахування на керування у своїй діяльності принципами централізованого керівництва та єдиноначальності, обов'язку беззастережного виконання наказів командирів (начальників), незалежність і упередженість прийняття ними рішень ставиться під великий сумнів.

Дублюючи особливості підпорядкування, характерні для Служби правопорядку, новостворена Військова поліція втрачатиме будь-яку ефективність своєї реорганізації. Як зазначила перший заступник Міністра юстиції Наталія Севостьянова, «наш фокус – демілітаризувати на першому етапі великий апарат, який займається паперами і має набагато вищу зарплату, ніж ті, хто має справу з ув'язненими. Із 77% осіб, які мають сьогодні погони, ми плануємо зменшення до 28%. Вони стануть державними службовцями, які будуть розробляти підходи керування системою виконання покарань» [17]. А мілітаризація військової поліції, її залежність і вплив Міністра оборони призведуть до втрати доцільності перереформування пенітенціарної системи на європейській колії. Хоча нормативне регулювання Військової поліції в підпорядкованості Міністру оборони України неодноразово підтримувалося низкою науковців (В. Шамраєм, В. Щербатих та ін.). Досвід провідних країн світу (США, Королівства Великобританії, Німеччини, Китайської Народної Республіки, Італійської Республіки, Французької Республіки тощо), які мають довготривалу історію становлення, розвитку й функціонування подібних органів (правоохоронних органів із військовим статусом, таких як військова поліція (military police), корпус карабінерів (Arma dei Carabinieri), національна жандармерія (Gendarmerie Nationale)), визначає можливість прямого підпорядкування міністру оборони або його подвійності – як міністру оборони, так й іншим органам державної влади (Державній поліції, Міністерству юстиції тощо). Але впровадження досвіду інших країн повинно мати доволі обережний характер. Сліпе копіювання навіть і прогресивних ідей може призвести до руйнування цілісності власної системи права, її автентичності й неповторності. Тому серед учених, теоретиків, практиків науковий інтерес до цієї проблеми не втрачається. Періодичність проведення міжнародних конференцій, круглих столів, лекцій, присвячених обговоренню проблем функціонування правоохоронних органів, створення цілісної системи військової юстиції, підтверджує її актуальність.

Тому, на нашу думку, доцільно окреслити індивідуальність існування цілісності системи виконання покарань стосовно військовослужбовців із віданням Міністерству юстиції України з безпосередньою взаємодією з Міністерством оборони України.

У розрізі цього питання заслуговує на увагу визначеність нормативного врегулювання виконання Військовою поліцією пенітенціарних функцій.

Запропонований Законопроект із питань розширення повноважень Військової поліції та покладання на неї виконання комплексних функцій, від запобігання вчиненню, виявлення та припинення злочинів та інших правопорушень серед військовослужбовців до забезпечення виконання кримінального покарання щодо них, є доволі прогресивним документом. Хоча й раніше законодавцем уживалися такі спроби, проте в межах чинної Служби правопорядку [18; 19].

В умовах складної воєнно-політичної, оперативної-стратегічної та економічної ситуації в державі, необхідності зміцнення спроможностей сил оборони, підвищення їх готовності до виконання завдань за призначенням у межах оборонної реформи необхідність кардинального реформування Служби правопорядку у Військову поліцію з розширенням її функцій відзначена і Стратегічним оборонним бюлетенем України [20]. Маючи позитивні перспективи, далекоглядність строку його реалізації (2020 р.) може призвести, на жаль, як і раніше, до зволікання реальних реформ.

Реалізація Службою правопорядку пенітенціарних функцій стосовно військовослужбовців, які за вироком суду засуджені до тримання в дисциплінарному батальйоні або арешту, законодавцем жод-

ного разу не заперечувалась. Визначаючи її й для Військової поліції, випускають із виду важливий момент, що в системі кримінальної юстиції немає жодного передбаченого законодавством органу чи установи, які за своїм основним призначенням забезпечували б виконання кримінальних покарань стосовно військовослужбовців у вигляді тримання в дисциплінарному батальйоні та на гауптвахті. Відповідно, складається ситуація, коли, розширюючи повноваження Служби правопорядку чи Військової поліції, не враховують специфічність їх як органів, що єдині виконують пенітенціарні функції стосовно військовослужбовців, які за вироком суду засуджені до тримання в дисциплінарному батальйоні або арешту за своїм призначенням, хоча сьогодні дисциплінарний батальйон за своїм призначенням визначений як такий, що забезпечує виконання кримінального покарання стосовно військовослужбовців, які за вироком суду засуджені до тримання в дисциплінарному батальйоні.

Тому з огляду на позицію законодавця щодо визначення повноважень Військової поліції, доцільно врахувати нормативність урегулювання виконання нею пенітенціарних функцій за її призначенням.

Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити такі **висновки**.

В умовах існування держави, коли фактично вона перебуває в бойових умовах, цілісна система військової юстиції є беззаперечним засобом підтримання військової дисципліни та правопорядку серед військовослужбовців усіх військових формувань і правоохоронних органів спеціального призначення.

Створення єдиного органу, який би забезпечував правопорядок серед військовослужбовців, охоплював виконання функцій, від запобігання вчиненню, виявлення і припинення злочинів та інших правопорушень серед військовослужбовців до забезпечення виконання кримінального покарання щодо них, – Військової поліції – є доволі необхідним і першочерговим кроком.

У межах правового статусу Військової поліції врегулювати її юрисдикцію в межах відання Міністерства юстиції у взаємодії з Міністерством оборони України.

Визначити, що Військова поліція виконує пенітенціарні функції в межах свого призначення.

Список використаних джерел:

1. Анатолій Матіос зустрівся з представниками військової юстиції, 11.02.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: http://www.gp.gov.ua/ua/news.html?_m=publications&_t=rec&id=169196.
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року «Про хід реформування системи кримінальної юстиції та правоохоронних органів» : Указ Президента України від 08.04.2008 № 311/2008 // Офіційний вісник Президента України. – 2008. – № 12. – С. 79. – Ст. 486.
3. Про проект Закону України про військову міліцію в складі Збройних Сил України : Постанова Президії Верховної Ради України від 15.11.1993 № 3587-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3587-12>.
4. Шамрай В.О. Державне управління військовими формуваннями воєнної організації: стан та тенденції розвитку в сучасній Україні : автореф. дис. ... докт. наук з держ. управл. / В.О. Шамрай. – К., 1999. – 38 с.
5. Щербатих В.Ю. Створення військової поліції – необхідна умова реформування системи правоохоронних органів України / В.Ю. Щербатих // Вісник Університету внутрішніх справ. – 2000. – № 11. – С. 91–94.
6. Організаційно-правові основи створення та діяльності військової міліції (поліції) України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – Ірпінь, 2001. – 20 с.
7. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України : Закон України від 07.03.2002 № 3099-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 32. – Ст. 225.
8. Про додаткові заходи щодо поліпшення дисципліни у Збройних Силах України та інших військових формуваннях : Директива Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України від 28.10.2002 № 1-1/1384 // Законодавство України з питань військової сфери : збірник законів та інших нормативно-правових актів. – К. : Азимут-Україна, 2005. – Книга 3. – 2005. – 560 с.
9. Проект Закону про Військову поліцію від 21.01.2015 № 1805 // Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53648.
10. Висновок на проект Закону України «Про військову поліцію» : Висновок Головного науково-експертного управління від 26.01.2015 // Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53648.
11. Про оборону України : Закон України від 06.12.1991 № 1932-XII // Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>.
12. Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави : Закон України від 19.06.2003 № 975-IV // Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/975-15>.

13. Концепції реформування кримінальної юстиції України : Указ Президента України від 08.04.2008 № 311/2008 // Офіційний вісник Президента України. – 2008. – № 12. – С. 79. – Ст. 486.
14. Уряд пропонує передати пенітенціарну систему до сфери відання Міністерства юстиції: новини міністерства / Міністерство юстиції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <https://minjust.gov.ua/ua/news/8913>.
15. Про схвалення Концепції Державної цільової програми реформування Державної кримінально-виконавчої служби на період до 2017 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.11.2008 № 1511-р // Офіційний вісник України. – 2008. – № 93. – С. 34. – Ст. 3087.
16. Деякі питання оптимізації державних цільових програм і національних проєктів, економії бюджетних коштів та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.03.2014 № 71 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 24. – С. 47. – Ст. 737.
17. Мін'юст дав старт реформі пенітенціарної системи / Міністерство юстиції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <https://minjust.gov.ua/ua/news/48063>.
18. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання органам Військової служби правопорядку у Збройних Силах України повноважень на здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень та здійснення оперативно-розшукової діяльності від 09.06.2015 № 2047а // Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=2804&skl=9.
19. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності пошуку і фіксації фактичних даних // Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=2047%E0&skl=9.
20. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року «Про Стратегічний оборонний бюлетень України» : Указ Президента України від 06.06.2016 № 240/2016 // Офіційний вісник Президента України. – 2016. – № 17. – С. 10. – Ст. 466.

НОВОСАД Ю. О.,
кандидат юридичних наук,
начальник управління нагляду
у кримінальному провадженні
(Прокуратура Волинської області)

УДК 343

ПРО ДЕЯКІ ЗМІСТОВНІ ЕЛЕМЕНТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ ЯК СУБ'ЄКТА ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНОГО ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ

У статті з'ясовано суть і зміст загальносоціального запобігання злочинам та встановлено потенційні можливості прокуратури у здійсненні зазначеної діяльності, а також визначено основні проблемні питання, що виникають у процесі реалізації цим державним органом завдань у сфері боротьби зі злочинністю, та виведені науково обґрунтовані пропозиції і заходи щодо їх вирішення по суті.

Ключові слова: діяльність, запобігання, злочин, прокуратура, сфера боротьби із злочинністю, загальносоціальне запобігання, правоохоронні органи, система, суб'єкти запобігання злочинам.

В статье определены сущность и содержание общесоциального предупреждения преступлений и установлены потенциальные возможности прокуратуры при осуществлении указанной деятельности, а также определены основные проблемные вопросы, возникающие в ходе реализации этим государственным органом задач в сфере борьбы с преступностью, и выведены научно обоснованные предложения и мероприятия по их решению по существу.

Ключевые слова: деятельность, предупреждение, преступление, прокуратура, сфера борьбы с преступностью, общесоциальное предупреждение, правоохранительные органы, система, субъекты предупреждения преступлений.

